

КРЕДИТ БЕРИЛСА, ИШИМИЗ ЯНАДА ЮРИШАДИ

(Боши 1-бетда)

Шу ўрлинда биргина мисол келираман: 1992 йилда тасаруфимизга берилган 7 гектар суғориладиган ернинг бали-банитети 20 билан белгиланадиган. Хозирда эса бу курсатич 60 ни ташкил килмади. Тупроқ ундумордигининг ошиши туфайли гала, полис маҳсулотлари ва хўл мева етишириши мидори йилдан-йилга кўпайб бормоади.

Дастлабки йилларда асосан галлачаникли билан шугулланган бўйсак, кейнчалик ўз тасаруфимизга лалми ерларни олиб, бу майдонларда полис маҳсулотлари етишириши йўлга кўйиб, мевали боғлар вужуда кетирди. Хусусан, бу йил 4,5 гектар суғориладиган ва 56 гектар ламлида бошкотли дондан яхши хосил олиш учун барча имкониятларни ишга солалимиз. 14 гектар лалми ерда ковун-тавуз, 1 гектар майдонда дон учун маккакўхара етишириши ўз олидигана максад килиб кўйганимиз.

Президентнимиз Узбекистонинг узок муддат кўёш нур турдиган табиий-иким шароитида ердан янада самарали фойдаланиш зарурлиги, бир йилда иккى-уч марта хосил олишумумкинига хоҳида бир неча марта алоҳидага таъкидлаганлар. Ушбу йўл-йўрүлардан келиб чиккан холда кузги бошкотли дондан бушаган майдонлarda кечки полис маҳсулотларни йўлга кўйиб, самарадорликни оширишга мувффак бўлди. Мени кўп йиллардан бери юзлардан зорламасдан ўлтиларни келиди. Шу нийматни амалга ошириш максадида кўп бош котириб, кейнчи бир-икки йилда дастлабки синов ишларни ўтказдиган. Бу — май оикинчилик ярмидаги йўлри олинганидан кейин пешма-пеш тайёрланган ерга плёнка остига чигит қадаб, парвашлаш билан боғлиқ, барча юмушларни интенсив равишда амалга ошириб, пахта етишириши йўлга кўйишидаги. Дастлабки натижаларга кўра, пахтациликлар кенг жорий этилаётган "Андикон технологияси"ни Жиззах вилояти обиҳо шароитига мослаб тақомиллаштириш мумкин. Бунинг учун чигит текис ерга ёки пушта юзасига эмас, балки азат ўртасидаги 10-12 сантиметр чукурликка, 4-5 foiz кия килиб олингандаги ичига эклади. Унинг усти сяляладиги мослама ёрдамида 0,6-0,8 миллиметрни поли-тилен плёнкаси билан ёпилади. Бегона ўтларга қарши курашиб максадда экши билан бир пайтада тупроқа гербицид солинади. Чигит кадалган чукурлик усти плёнка билан қоплан-

ганлиги туфайли шу жойда микроиссиқ муҳит вуҷудга келади. Уни шартларни ривожланганига ёна: «микропарники» деб атаси мумкин. Шундай усол туфайли уруғликнинг тезда униб чишишига ва яхши ривожланшига яхши шарорт яратилиди. Дехонларимиз ани шу усулни кўп йиллардан бўён полицисликда мувффакиятни кўллаш келишишада.

Кириллик турбидики, "Андикон технологияси"нинг бундай такомиллашган кўринини амалда кўллаш — пахтациликларни шугулланганни олиб келишишада. Плёнка кўлланмаганини боис, экинга дастлабки ишлов бериши тенг баравара кискаради, яъни катор оралари иккى марта ўнгига бир бора юшмаслиди. Ана шу жаҳарёдан талаб кўлиниадиган зарур макодордаги органик ва минерал ўтиларни ҳам берилади.

Микропарники устига ёпилган полистилен плёнкалар гўзига биринчи ишлов берилаетдан пайтада культиватордаги маҳсус мослама ёрдамида йигиг олинида ва келгуси йилда қайта ишларни учун саклаб кўйилади. Плёнка кўлланмаганини боис, экинга дастлабки ишлов бериши тенг баравара кискаради, яъни катор оралари иккى марта ўнгига бир бора юшмаслиди. Ана шу жаҳарёдан талаб кўлиниадиган зарур макодордаги органик ва минерал ўтиларни ҳам берилади.

Кўриниб турбидики, "Андикон технологияси"нинг бундай такомиллашган кўринини амалда кўллаш — пахтациликларни шугулланганни олиб келишишада. Плёнка кўлланмаганини боис, экинга дастлабки ишлов бериши тенг баравара кискаради, яъни катор оралари иккى марта ўнгига бир бора юшмаслиди. Ана шу жаҳарёдан талаб кўлиниадиган зарур макодордаги органик ва минерал ўтиларни ҳам берилади.

Улуғбек ШАРШАНОВ,
Галлоарол туманидаги
"Дехон" фермер хўжалиги
соҳиби.

</

АТАМАЛАР АСОСЧИСИ

Ўзаро баҳсларнинг бирида
Алишер Навоий ижодининг
мухлислиридан биро Бойс
Кори ўғли Кодиров буз русча
сўз хисоблайдиган "кирпич".

Кирпич – фишт бўлиб, Навоий тўғридан-тўғри "кирпич" шаклидада фазалларидан ишлатган. Бинокорлик санъатидан бинокорлик "банлонлар" дейилардан. "Банно" атасини бераркан. "Навоий асарлари учун кискача lugat" китобини вараклаганимизда бинокорлик санъати билан боғлик сўзлардан яна "двлатсаро" – маъносини подшоҳ саройи, "работ" – маъносини карвонсарой, "даҳма" – маъносини мақбара, "кўйш" – маъносини каср, "ланн" – маъносини иморат пойдевори, "каҳтил" – маъносини семон лой, "китоба" – маъносини кабро тоши ва бошка бино деворларига ўйланган турли ёзувлар маъносисида хам берилган.

Хунармандлик санъатида "бисот" – палас, олачашолча, "дошгарлик" – кулиллик, "дош" – хумдун "катта" маъносини ям бериси мумкин, масалан, "дошкоzon" – маъносини катта козон дегани, "жанда" – дарвешлар тўни маъносини англатган. Хуллас, шу каби бир қанча атамалар Ҳазратнинг дурдан асарларида бот-бот тилга олинид. Уларнинг маъно-моҳиятига назар ташлажана, туркий тилимизнинг бой бисотидаги лисоний имкониятлар хайратнан эканлигидан кўнглимиз гурурга тўлиши табиди.

Алишер Навоий санъатида атамаларни Шаркнинг турли манбаларидан кидириб топганиларини, ўз давларининг таджикотиси эканликларини пайкаш қишин эмас. Масалан, бу ишни давом этириб, "сурат" – ой номидатида тафриф, "оин" – дебилар. "Девойин" – маъносини суратидир. Ҳайкалтарошлида "девпайкар" – маъносини девнинг суратидар. Русийзабонда "образ" атасини бор. Навоий буни шаркона "тальзат" – сиймо, киёфа дейдилар. Аслида арабча атама бўлиши "санъат" – барча санъатлар йигиниди бўлиб, бир сўз билан хунар маъносини бераркан. Ҳалкимиз "Санъатнинг кўрсат", "хунарнинг кўрсат" деб бекорга айтмаскан. "Санъат", "санъатар", янын хунарманд атасини бобомиз Низомиддин Мир Алишер Навоий иходларида ишлатганиларини пайкаш мумкин.

Умуман олганда, Ҳазрат Навоий ижодининг турли палласида асл туркийча атамалар устиди шилаганни, улар бугун ҳам тилимизнинг кўрки бўлиб келаётir.

**АЛИШЕР НАВОЙ
ТАВАЛЛУДИННИГ 562
ИЙЛИГИГА**

Санъат атамаларини Шаркнинг турли манбаларидан кидириб топганиларини, ўз давларининг таджикотиси эканликларини пайкаш қишин эмас. Масалан, бу ишни давом этириб, "сурат" – ой номидатида тафриф, "оин" – дебилар. "Девойин" – маъносини суратидар. Русийзабонда "образ" атасини бор. Навоий буни шаркона "тальзат" – сиймо, киёфа дейдилар. Аслида арабча атама бўлиши "санъат" – барча санъатлар йигиниди бўлиб, бир сўз билан хунар маъносини бераркан. Ҳалкимиз "Санъатнинг кўрсат", "хунарнинг кўрсат" деб бекорга айтмаскан. "Санъат", "санъатар", янын хунарманд атасини бобомиз Низомиддин Мир Алишер Навоий иходларида ишлатганиларини пайкаш мумкин.

Умуман олганда, Ҳазрат Навоий ижодининг турли палласида асл туркийча атамалар устиди шилаганни, улар бугун ҳам тилимизнинг кўрки бўлиб келаётir.

**Махмуд АХМЕДОВ,
санъатшунос**

(Боши 1-бетда)
Пул кистириш авжига чикиб, тўйга келган ҳар бир меҳмон тўй эгасига бўлгага садоқатни на-
мойиш эта бошлади. Енимдаги шеригим ҳам тиричилаб қолди.

- Чикиб, кистириб келмаймизми, ака, жуда "неудобный" бўяляп-
ти.

Карасам, хонанда биз ўтирган стол четига келганда, ҳамроҳларнинг хаммаси ёпирилиб ўрндан туриб кетишган экан. Ноилож биз ҳам турдик...

Хонанда қарса тушум тушиши ёмон эмас, у айтиётган кўшигини иккинчи бор отани кўлтиклиб яна давра айланбди кетди. Тезор, туриб кетишига тушдик.

Яна бир тўйда эса бундан хам баттароргини кўрдик. "Уртакаш" "кистириш"нинг авхи пастлигини сиздими, даврага келин-куёларнинг қариндош-урургарини ота-онаси бошилигига чорлади. "Кистир-кистир" бирдан авхга чидди. Кўллар пулга тўйланган қариндош-урургар навбат билан санъаткорлар ёнига бориб, пулни ташкил келишарди. Бунга ҳам қаноат кимлган "уртакаш" ўйнаётганлар сафига кириб, кистирилган пуларни уларнинг кўлларидан тортиб олиб, йигиштиришига борашибади.

Кариндошлардан бирни кўлини даги бор тўплам пулни "видео-
чи"нинг чунтигига солиб кўйганини.

Махмуд Ахмедов, санъатшунос

ни кўриб, унга ёв қараш килиб кўйди. Тўйда хукмон бўлиши керак бўлган ҳурсандиллик ўрнини таъмнигирлик эгаллади. Пул тушириш максадида айтиётган кўшиларнинг оҳангни бузилиш билан бирга, сўзлари ҳам ал-

зериқмайсиз, кишлоқдагиларнинг ётти авлодини билади. Сухбатларнинг бирида мен у кишидан:

- Эломон бува, ўғилларингизнинг суннат тўйини кигланмисиз,

артист келгани, - деб сўрадим.

Ийғилганимиз. Чунонам томоша бўлди-ку, завкланмаган одамнинг ўзи қолмади. Тамараҳониминг қадами тесгин беди, белимиздаги белбогимизни ечиб, унинг обёги остига ташлар эдик.

Унинг олдидан қайтар

маросимларимизни катта дабдаларга, базми жамшидларга айлантириб, ҳәттимизга кучайиб кириб бораётган ўта хунук характератлар" сирасига киради.

2003 йил яхши ниятлар билан "Обод маҳалла йили" деб ўзлон қилинди. Бу жуда кенг қарорлар, ўзига жуда кўп масалаларни ва муаммалорни сингдирган характератлар" сирасига киради.

Меничча, тўйларимиздаги "кистир-кистир"лар хам "кучайиб бораётган ўта хунук характератлар" сирасига киради.

2003 йил яхши ниятлар билан "Обод маҳалла йили" деб ўзлон қилинди. Бу жуда кенг қарорлар, ўзига жуда кўп масалаларни ва муаммалорни сингдирган характератлар" сирасига киради.

Кеийнинг пайтларда тўйларимизни, ортичка сарф-харажатга йўл кўяётган удумларимизни ихчашмаштиришга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилмоқда. Жумладан, ўтган йилнинг охирларидан тартиб кетди...

Кеийнинг пайтларда тўйларимизни, ортичка сарф-харажатга йўл кўяётган удумларимизни ихчашмаштиришга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилмоқда. Жумладан, ўтган йилнинг охирларидан тартиб кетди...

Махаллани Ватан ичра Ватан

днейис. Бу Ватан милий қадриятларимизнинг энг гўзал кўринишларидан тортиб, базмим ким кўп "кистир-кистир"лар буришимиз ор-номусизмизнинг тоналтилини билан барордид.

Махаллани Ватан ичра Ватан

днейис. Бу Ватан милий қадриятларимизнинг энг гўзал кўринишларидан тортиб, базмим ким кўп "кистир-кистир"лар буришимиз ор-номусизмизнинг тоналтилини билан барордид.

Хамид НОРКУЛОВ

АЗАЛИЙ ҚАДРИЯТЛАР БУЗИЛМАСИН

мой-алжойи бўлиб қолди.

Мен "кистир-кистир"га одамларни маъжбур килдайтишсанъаткорларни кўриб ажаблансан, пул тикиш учун оқиб бораётган оламонни кўриб баттар ҳайрон кралман. Бу фикрларимни баязилдири билан ўткоцласам, "ҳа", энди ўзбекнинг тўйини шуниси билан кизик-да", деб кўл сипатшади. Нима, ўзбекнинг тўйини илгарилари билан ўткоцласам. Алошиш, Гурӯғли, Аваҳон... Э, унинг овозини эшигиб ҳало, уларнинг тўйини ёки тўйига келган одамлар ошини еб, юзига фотика тортиб тиришига борашибади. Бўзига ҳам қаноат кимлган "уртакаш" ўйнаётганлар сафига кириб, кистирилган пуларни уларнинг кўлларидан тортиб олиб, йигиштиришига борашибади.

Кишлоғимизда тўксонни коралаган Эломон бува яшияди.

Кариндошлардан бирни кўлини даги бор тўплам пулни "видео-
чи"нинг чунтигига солиб кўйганини.

Бува жонланиб кетди.

- Э, қизик эксансон-ку болам, ўзбек пайдо бўлганидан бери тўй бор, ўзбекнинг куни тўйисиз ўтмайди. Мен ҳам ўзимга битти, қилиб иккى кун тўй кигланман. Биринчун 10 ўйга сўйиш учун (жонлик) берганман, иккиччи кун кўпкари бўлган. Артиста кумитимга битти, лекин достонлар айтидиган бахши келиб, 10 га ўйдаган тадбирларни оламонни ётди. Алошиш, Гурӯғли, Аваҳон... Э, унинг овозини эшигиб ҳало, уларнинг тўйини ёки тўйига келган одамлар ошини еб, юзига фотика тортиб тиришига борашибади.

Кишлоғимизда тўксонни коралаган Эломон бува яшияди.

Кариндошлардан бирни кўлини даги бор тўплам пулни "видео-
чи"нинг чунтигига солиб кўйганини.

Бува жонланиб кетди.

- Э, қизик эксансон-ку болам, ўзбек пайдо бўлганидан бери тўй бор, ўзбекнинг куни тўйисиз ўтмайди. Мен ҳам ўзимга битти, қилиб иккى кун тўй кигланман. Биринчун 10 ўйга сўйиш учун (жонлик) берганман, иккиччи кун кўпкари бўлган. Артиста кумитимга битти, лекин достонлар айтидиган бахши келиб, 10 га ўйдаган тадбирларни оламонни ётди. Алошиш, Гурӯғли, Аваҳон... Э, унинг овозини эшигиб ҳало, уларнинг тўйини ёки тўйига келган одамлар ошини еб, юзига фотика тортиб тиришига борашибади.

Кишлоғимизда тўксонни коралаган Эломон бува яшияди.

Кариндошлардан бирни кўлини даги бор тўплам пулни "видео-
чи"нинг чунтигига солиб кўйганини.

Бува жонланиб кетди.

- Э, қизик эксансон-ку болам, ўзбек пайдо бўлганидан бери тўй бор, ўзбекнинг куни тўйисиз ўтмайди. Мен ҳам ўзимга битти, қилиб иккى кун тўй кигланман. Биринчун 10 ўйга сўйиш учун (жонлик) берганман, иккиччи кун кўпкари бўлган. Артиста кумитимга битти, лекин достонлар айтидиган бахши келиб, 10 га ўйдаган тадбирларни оламонни ётди. Алошиш, Гурӯғли, Аваҳон... Э, унинг овозини эшигиб ҳало, уларнинг тўйини ёки тўйига келган одамлар ошини еб, юзига фотика тортиб тиришига борашибади.

Кишлоғимизда тўксонни коралаган Эломон бува яшияди.

Кариндошлардан бирни кўлини даги бор тўплам пулни "видео-
чи"нинг чунтигига солиб кўйганини.

Бува жонланиб кетди.

- Э, қизик эксансон-ку болам, ўзбек пайдо бўлганидан бери тўй бор, ўзбекнинг куни тўйисиз ўтмайди. Мен ҳам ўзимга битти, қилиб иккى кун тўй кигланман. Биринчун 10 ўйга сўйиш учун (жонлик) берганман, иккиччи кун кўпкари бўлган. Артиста кумитимга битти, лекин достонлар айтидиган бахши келиб, 10 га ўйдаган тадбирларни оламонни ётди. Алошиш, Гурӯғли, Аваҳон... Э, унинг овозини эшигиб ҳало, уларнинг тўйини ёки тўйига келган одамлар ошини еб, юзига фотика тортиб тиришига борашибади.

Кишлоғимизда тўксонни коралаган Эломон бува яшияди.

Кариндошлардан бирни кўлини даги бор тўплам пулни "видео-
чи"нинг чунтигига солиб кўйганини.

Бува жонланиб кетди.

- Э, қизик эксансон-ку болам, ўзбек пайдо бўлганидан бери тўй бор, ўзбекнинг куни тўйисиз ўтмайди. Мен ҳам ўзимга битти, қилиб иккى кун тўй кигланман. Биринчун 10 ўйга сўйиш учун (жонлик) берганман, иккиччи кун кўпкари бўлган. Артиста кумитимга битти, лекин достонлар айтидиган бахши келиб, 10 га ўйдаган тадбирларни оламонни ётди. Алошиш, Гурӯғли, Аваҳон... Э, унинг овозини эшигиб ҳало, уларнинг тўйини ёки тўйига келган одамлар ошини еб, юзига фотика тортиб тиришига борашибади.

Кишлоғимизда тўксонни коралаган Эломон бува яшияди.

Кариндошлардан бирни кўлини даги бор тўплам пулни "видео-
чи"нинг чунтигига солиб кўйганини.

Бува жонланиб кетди.